

Programul Operațional 2007-13: *Europa de Sud-Est*

1. **Programul de cooperare transnațional pentru un spațiu european în tranziție pe calea integrării „Europa de Sud-Est (ESE)” 2007-2013 în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană cofinanțat de Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER).**

HARTA REGIUNILOR INCLUSE ÎN PROGRAM

2. Prezentare generală

La 20 decembrie 2007, Comisia Europeană a aprobat *Programul de cooperare transnațională* „” pentru perioada 2007-2013. Acest program implică sprijin comunitar pentru regiuni din 16 țări - state membre, țări candidate, țări candidate potențiale și țări terțe.

- Pentru 14 țări zona eligibilă reprezintă întreg teritoriul țării, și anume Albania, Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, România, Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Grecia, Ungaria, Serbia, Muntenegru, Slovacia, Slovenia și Moldova;

- În 2 țări doar anumite regiuni sunt eligibile. În Italia regiunile eligibile sunt: Lombardia, Bolzano/Bozen, Trento, Veneto, Friuli-Venezia-Giulia, Emilia Romagna, Umbria, Marche, Abruzzo, Molise, Puglia Basilicata, iar în Ucraina: Cjermovestka Oblast, Ivano-Frankiviska Oblast, Zakarpatska Oblast și Odessa Oblast.

Aceasta reprezintă o populație totală de 200 de milioane. Bugetul total al programului este de **245** de milioane de euro și asistența comunitară prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) se ridică la **206** milioane de euro.

3. Obiectivul și scopul programului

Obiectivul strategic general al programului este de a îmbunătăți „procesul de integrare teritorială, economică și socială și de a contribui la coeziune, stabilitate și competitivitate” prin dezvoltarea parteneriatelor transnaționale. Programul se axează pe patru priorități tematice: Inovare, Mediu, Accesibilitate și Dezvoltare urbană durabilă. Acest program va reprezenta o ocazie concretă pentru Balcanii de Vest de a se apropia de Uniunea Europeană și va aprofunda relațiile cu țările vecine ale UE.

Zona Europei de Sud-Est este cea mai diversă, eterogenă și complexă zonă de cooperare transnațională din Europa, fiind alcătuită dintr-un **număr mare de țări având fiecare specificitatea sa**. Emergența unor noi țări și apariția, astfel, a unor noi frontiere a schimbat modelele relațiilor politice, economice, sociale și culturale.

După schimbările din 1990, această zonă trece printr-o schimbare fundamentală a modelelor economice și de producție. În timp ce unele regiuni, în special capitalele, se adaptează bine noilor provocări, altele încearcă să se reorienteze. Pe teritoriul în care se realizează programul există disparități regionale semnificative în ceea ce privește puterea economică, inovarea, competitivitatea și accesibilitatea între zonele urbane și zonele rurale.

În cadrul rețelei europene de transport, Europa de Sud-Est constituie o punte între nordul, sudul, estul și vestul Europei. Cu toate acestea, rețelele existente nu pot ține pasul cu creșterea cererii și cu standardele din ce în ce mai ridicate. Un număr mare de instrumente și concepte intersectează această zonă, de exemplu Rețelele transeuropene (RTE) și coridoarele paneuropene de transport, dar acestea trebuie dezvoltate în continuare.

Există râuri adaptate pentru transportul de mărfuri, frontiere maritime și Dunărea, o cale navigabilă internațională importantă și un factor integrant în multe domenii, cum ar fi transportul, comerțul și mediul. Europa de Sud-Est se caracterizează printr-o vastă biodiversitate și resurse naturale de o mare valoare de mediu. Potențialul pentru utilizarea tehnologiilor care respectă mediul și oportunitățile pentru o viitoare dezvoltare economică și socială reprezintă punctele forte ale zonei, dar rămân de înfruntat, de asemenea, daunele aduse mediului în trecut.

4. Impactul prevăzut al investițiilor

Programul va promova **inovarea, spiritul antreprenorial, cunoașterea, economia și societatea informațională** prin acțiuni concrete de cooperare și rezultate vizibile. De asemenea, programul vizează sporirea **atractivității regiunilor și a orașelor** luând în calcul **dezvoltarea durabilă, accesibilitatea fizică** sau a cunoștințelor și **calitatea mediului** prin abordări integrate și acțiuni concrete de cooperare și rezultate vizibile. În cele din urmă, va promova **integrarea** prin sprijinirea unor **capacități echilibrate pentru cooperarea transnațională la toate nivelurile**.

5. Priorități

Prioritatea 1: Facilitarea inovării și a spiritului antreprenorial vizează să contribuie în mod specific la dezvoltarea viitoare a Europei de Sud-Est ca un spațiu al inovării, să faciliteze inovarea, spiritul antreprenorial și economia cunoașterii și să sporească integrarea și relațiile economice în zona de cooperare. Aceste obiective pot fi atinse prin dezvoltarea rețelelor tehnologice și de inovare, promovarea unui mediu favorabil spiritului antreprenorial inovator și îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru inovație. Exemple de proiecte care pot fi sprijinite includ: studii de fezabilitate, cursuri comune de formare legate de inovare și tehnologie, crearea de rețele de întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) etc.

Prioritatea 2: Protecția și îmbunătățirea mediului vizează să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de mediu și o mai bună gestionare a zonelor naturale protejate și a altor zone naturale/seminaturale, să depășească constrângerile impuse de barierele naționale, să prevadă viitoarele amenințări și oportunități de mediu și să dezvolte acțiuni comune transnaționale pentru protecția naturii și a persoanelor. Aceste obiective pot fi atinse prin gestionarea integrată a apei și prevenirea și gestionarea inundațiilor, prevenirea riscurilor de mediu, gestionarea resurselor naturale și promovarea eficienței resurselor și a energiei. Exemple de proiecte ar include: sisteme comune de protecție civilă, mecanisme comune de avertizare, strategii pentru turismul rural și maritim, dezvoltarea rețelelor privind „industriile verzi” etc.

Prioritatea 3: Îmbunătățirea accesibilității vizează să facă legătura între actorii locali și regionali și rețelele europene (inclusiv transportul rutier, feroviar, fluvial și maritim). Acest aspect include infrastructura fizică precum și accesul la societatea informațională. De asemenea, promovează pregătirea coordonată pentru dezvoltarea rețelelor de accesibilitate și sprijinirea multimodalității. Acest obiectiv poate fi atins prin coordonarea promovării, planificării și funcționării rețelelor de transport primare și secundare, dezvoltarea strategiilor de combatere a „diferențelor de infrastructură digitală” și îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru platformele multimodale.

Prioritatea 4: Dezvoltarea sinergiilor transnaționale pentru zonele de creștere durabilă. Acest obiectiv vizează rezolvarea disparităților din ce în ce mai mari între anumite regiuni și orașe din Europa de Sud-Est și determinarea unui tip de dezvoltare „policentric”. Obiectivul poate fi îndeplinit prin abordarea provocărilor problemelor cruciale care afectează zonele metropolitane și sistemele regionale de așezare, promovarea unui model echilibrat de zone de creștere atractive și accesibile și promovarea unor valori culturale ca element activ al dezvoltării. Exemple de acțiuni ar include: dezvoltarea cooperării în domeniul infrastructurii publice și a serviciilor publice, soluții de cooperare pentru reînnoirea urbană, planuri pentru restructurarea fostelor baze militare, pentru mai buna gestionare a siturilor arheologice etc.

Prioritatea 5: Asistența tehnică în vederea sprijinirii implementării și a consolidării capacităților va contribui la punerea în aplicare eficace a programului și va crește capacitatea instituțiilor și a beneficiarilor din regiunile cuprinse în program.

6. Autoritate de gestionare: National Development Agency (Ungaria)
Secretariat tehnic comun: Găzduit de VÁTI Kht (Budapesta), Ungaria
H-1016 Budapest, Gellérthegy str. 30-32, Hungary
Tel. +36 1 224 3164

7. Titlu: Programul Operațional “Programul Sud-Est”

Tipul de intervenție: Program operațional

CCI Nr.: 2007CB163PO069

Numărul deciziei: C/2007/6590

Data aprobării finale: 20.12.2008

8. Împărțirea finanțării în funcție de priorități (în euro)

Prioritate	Contribuție UE	Contribuție publică națională	Contribuție publică totală
1. Inovare	44 051 157	7 773 734	51 824 891
2. Mediu înconjurător	53 739 828	9 483 499	63 223 327
3. Accesibilitate	55 160 834	9 734 265	64 895 099
4. Zone de creștere durabilă	41 338 329	7 294 999	48 633 328
5. Asistență Tehnică	12 401 497	4 133 832	16 535 329
TOTAL	206 691 645	38 420 329	245 111 974